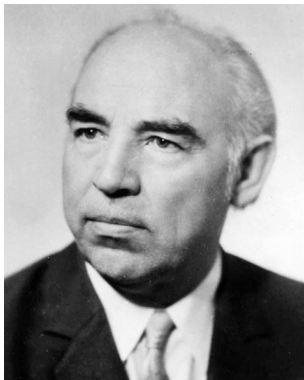

Д. Є. Макаренко, Ю. А. Галабурда

Лазаренко Євген Костянтинович

ЛАЗАРЕНКО Євген Костянтинович (13(26). 12. 1912, Харків – 01. 01. 1979, Київ) – геолог, мінералог, громадський діяч. Доктор геолого-мінералогічних наук (1947), професор (1948), академік АН УРСР (1969). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1961). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1983). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. університет (1934). Працював у РФ: 1938–42 – заступник декана, декан геол. факультету Воронеж. університету; 1942–44 – в Урал. філії АН СРСР (м. Свердловськ, нині Єкатеринбург). 1944–69 – завідувач кафедри мінералогії, 1945–49 – перший декан геол. ф-ту, 1949–51 – проректор, 1951–63 – ректор Львів. університету; водночас 1951–60 – завідувач відділу мінералогії Інституту геології корис. копалин АН УРСР (Львів). Був звільнений з посади ректора рішенням ЦК КПУ за звинуваченням в укр. бурж. націоналізмі. У львів. період організував геол. товариство (1945), факультети геол., іноз. мов (1950) і журналістики (1953), низку навч. і наук. лаб., сприяв розвитку астрон. обсерваторії, ініціював спорудження спорт. табору «Карпати», стадіону на Погулянці та нового університет. ботан. саду. Брав участь у написанні кн. «300 років Львівського університету» (Л., 1961). У 1969–71 – директор, завідувач відділу регіон. та генет. мінералогії Інституту геол. наук АН УРСР; 1971–79 – завідувач відділу регіон. і генет. мінералогії Інституту геохімії і фізики мінералів АН УРСР (обидва – Київ). Від 1970 – президент Укр. мінералог. товариства (засн.), від 1971 – віце-президент Всесоюз. мінералог. товариства. Наукові дослідження: системат., генет. та регіон. мінералогія, історія науки. Вивчав хім. і фіз. властивості мінералів, їх номенклатуру, генезис, регіон. розподілення на території України. Відкрив значну кількість нових мінералів. Автор низки підручників з мінералогії (1958, 1961, 1963, 1970–71), один з укладачів укр.-рос.-англ. «Мінералогічного словника» (К., 1975). Організовував наук. конф., урочисті засідання, присвяч. Т. Шевченку, І.

Франку, Лесі Українці, М. Шашкевичу та ін. діячам культури. На гол. корпусі Львів. університету і будівлі Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення НАНУ встановлено мемор. дошки, його ім'я присвоєно мінералог. музею Львів. університету.

Основні праці

Надрові багатства західних областей України. Л., 1946; Минералогия медно-цинковых месторождений Среднего Урала. Л., 1947; Мінералогія вивержених комплексів Західної Волині. Л., 1960 (співавт.); Мінералогія осадочних утворень Прикарпаття. Л., 1962 (співавт.); Минералогия Закарпатья. Л., 1963 (співавт.); Основы генетической минералогии. Л., 1963; Минералогия и генезис камерных пегматитов Волини. Л., 1973 (співавт.); Минералогия Донецкого бассейна: У 2 ч. К., 1975 (співавт.); Минералогия Криворожского бассейна. К., 1977 (співавт.); Опыт генетической классификации минералов. К., 1979.

Рекомендована література

1. Евгений Константинович Лазаренко: Некролог // Геол.-минерал. журн. 1979. № 3;
2. Павлишин В. Евгений Константинович Лазаренко // Там само. 1992. № 6;
3. Матковський О., Білоніжка П. Про наукову конференцію, присвячену 80-річчю від дня народження академіка Євгена Костянтиновича Лазаренка // Там само. 1993. № 5;
4. Міщенко Л. Прийшов один таки за триста літ великий ректор у мою святиню // Дзвін. 2002. № 11–12;
5. Академік Євген Лазаренко. Нарис про життєвий і творчий шлях, спогади, фотоальбом. Л., 2005;
6. Галабурда Ю. Ювілейний рік академіка Євгена Лазаренка // Зап. Укр. мінералог. товариства. 2013. Т. 10.

Покликання на статтю:

Лазаренко Євген Костянтинович / Д. Є. Макаренко, Ю. А. Галабурда // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52982>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).